

Munisipaliteit
Municipality
Umasipala

NOTULE VAN 'N SPESIALE VERGADERING VAN DIE SWARTLAND MUNISIPALE RAAD, GEHOU IN DIE MALMESBURY BANKETSAAL OP DONDERDAG, 28 MEI 2015 OM 12:00

TEENWOORDIG:

Speaker, rdh N J A Rust

Uitvoerende Burgemeester, rdh T van Essen

Uitvoerende Onderburgemeester, rdh M S I Goliath

Abrahams, M Z (DA)

Cleophas, J H (DA)

Cox-Chetty, Y S (TPICO)

Fortuin, C (ANC)

Humphreys, F S (ANC)

Papers, C H (DA)

Philander, D B (ANC)

Rangasamy, M (DA)

Sedeman, A C (DA)

Sneewe, A M (ANC)

Stanley, B J (DA)

Stemele, O M (DA)

Traut, L (DA)

Van der Merwe, J I (COPE)

Van Zyl, M (DA)

Wilskut, W (DA)

Zatu, N S (ANC)

Beampes:

Munisipale Bestuurder, mnr J J Scholtz

Direkteur: Finansiële Dienste, mnr K C Cooper

Direkteur: Korporatiewe Dienste, me M S Terblanche

Direkteur: Beskermingsdienste, mnr P A C Humphreys

Direkteur: Ontwikkelingsdienste, mnr J T Steenkamp

Direkteur: Elektriese Ingenieursdienste, mnr R du Toit

Direkteur: Siviele Ingenieursdienste, mnr A J Botha

Bestuurder: Sekretariaat en Rekords, me N Brand

1. OPENING / VERLOF TOT AFWESIGHEID

Die voorsitter open die vergadering.

Verlof tot afwesigheid word verleen aan rdle C M Cloete, B W Geel en R F van der Westhuizen.

2. NOTULES

2.1 NOTULE VAN 'N SPESIALE RAADSVERGADERING GEHOU OP 26 MAART 2015

BESLUIT

(op voorstel van rdl C Fortuin, gesecondeer deur rdl M Z Abrahams)

Dat die notule van 'n Spesiale Raadsvergadering gehou op 26 Maart 2015 goedgekeur en deur die Speaker onderteken word.

3. SAKE VIR BESPREKING

3.1 FINALE GOEDKEURING: HERSIENING VAN DIE 2012-2017 GEÏNTEGREERDE ONTWIKKELINGSPLAN (GOP) (2/1/4/4/1)

Die Speaker versoek die Uitvoerende Burgemeester om die item toe te lig.

Die Uitvoerende Burgemeester maak spesifiek melding van die publieke vergaderings wat gedurende April 2015 met groot sukses plaasgevind het. Hierdie vergaderings het nie slegs gehandel met die GOP en begroting nie, maar waardevolle inligting is aan die publiek deurgegee oor munisipale aangeleenthede.

3.1/...

Rdh T van Essen verduidelik die begrip van 'n "Nuwe Normaliteit (*New Norm*)" wat die volgende uitdagings inhou:

- om verandering mee te bring met die oog op 'n veeleisende gemeenskap en beperkte begroting;
- om demografiese veranderinge mee te bring wat die integrering van gemeenskappe ten doel het;
- om 'n kompeterende omgewing te skep vir beleggers en gepaardgaande spandering om ekonomiese groei te bewerkstellig;
- om beskikbaarheid van nuwe tegnologie voordelig aan te wend;
- om, ten spyte van die globale onvertroue in plaaslike regering, 'n uitmuntende munisipaliteit te bly volgens die vereistes soos genoem deur die Uitvoerende Burgemeester.

Die Uitvoerende Burgemeester beklemtoon dat die leierskap van Swartland Munisipaliteit deurgaans sal toesien dat die munisipaliteit in 'n stabiele omgewing bestuur word en dat optogte met onbillike eise, onregmatige grondbesetting en kleinboere wat omliggende inwoners se lewens ontrief, nie geduld sal word nie.

Die aangeleentheid word deur die Speaker tot stemming gebring, en word beslis (in die afwesigheid van drie raadslede) met dertien (DA) raadslede, een (COPE) raadslid en een (TPICO) raadslid ten gunste daarvan, en vyf (ANC) raadslede daarteen.

BESLUIT

(op voorstel van rdh T van Essen, gesecondeer deur rdh M S I Goliath)

- (a) Dat die Hersiening van die 2012-2017 Geïntegreerde Ontwikkelingsplan (GOP), asook die vyf Areaplanne goedgekeur word;
- (b) Dat die volgende versoeke van die Uitvoerende Burgemeester na die Bestuursplan vir verdere ondersoek verwys word, naamlik:
  - (i) dat, aangesien die dienslewingsmodel van Swartland Munisipaliteit op sommige van die dorpe nie die verwagte resultate lewer nie, ondersoek ingestel word na 'n alternatiewe stelsel;
  - (ii) dat die nuttige lewensduur van bates deeglik geëvalueer word ten einde vas te stel of die lewensduur daarvan verleng kan word om koste aan depresiasie te verminder.

3.2 A: GOEDKEURING VAN DIE MEERJARIGE KAPITAAL- EN BEDRYFS-BEGROTINGS VIR 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018 (5/1/1/1-2015/16, 5/1/1/2-2015/16, 5/1/4)

Op versoek van die Speaker, gaan die Uitvoerende Burgemeester, rdh T van Essen voort om sy begrotingsrede voor te hou, waarvan 'n afskrif – vir volledigheid – by hierdie notule aangeheg word as Aanhangsel A.

Die Uitvoerende Burgemeester behandel eerstens die kommentaar/insette wat vanaf die publiek ontvang is gedurende die publieke deelnameproses, sowel as die interne kommentaar wat op die insette voorberei is.

Die Uitvoerende Burgemeester hou ook die strate voor wat in die 2015/2016 finansiële jaar in die onderskeie dorpe, soos aangetoon, gebou sal word. Rdh T van Essen noem dat 'n nuwe prioriteitslys, in samewerking met die lede van die Uitvoerende Burgemeesterskomitee, opgestel sal word aangaande die herbou van strate nadat alle gebiede besoek is. Daar sal ook 'n prioriteitslys opgestel word ten opsigte van die 15% toekenning uit MIG-fondse vir die opgradering/vestiging van sportfasiliteite.

Verder word die wysigings sedert die 90-dae begroting aan die Kapitaal- en Bedryfsbegroting, sowel as die tariewe toegelig. Die Uitvoerende Burgemeester noem dat NERSA nog nie 'n verhoogde tarief soos versoek deur Eskom goedgekeur het nie, en word daar volstaan met die 12,2% verhoging. Rdh van Essen noem, met verwysing na Eskom se beoogde verdere verhoging van die elektrisiteitstarief, dat slegs indien die wetgewing deur Minister Gordan gewysig word, mag munisipaliteite gedurende 'n finansiële jaar 'n verhoogde tarief instel.

3.2/...

Die Uitvoerende Burgemeester gee inligting deur aangaande die tarief wat ingestel is vir die beskikbaarheid van tydelike toilette by die begraafplase, indien die begrafnis-ondernemings daarvan gebruik wil maak.

Verder word inligting deurgegee m.b.t. die wysiging van die kriteria vir finansiële bystand aan hulpbehoewendes, deurdat 'n betaling van 'n maandelikse heffing van R50,00 ingestel word om vir die daaropvolgende maand se deernissubsidie te kwalifiseer. Hierdie heffing sal eers geldig wees wanneer die publieke deelnameproses t.o.v. die aanvaarding van die Kredietbeheer- en Skuldinvorderingsverordening deurloop is.

Rdh Van Essen noem dat daar gepoog sal word om hierdie heffing, tesame met die R100 000 wykstoekenning, te gebruik vir opgradering/opheffing van gemeenskappe in die spesifieke wyk waaruit die inkomste ontvang word. Sodoende dra gemeenskappe by tot hul eie opheffing.

Die Uitvoerende Burgemeester sluit sy begrotingsrede af en noem dat Swartland Munisipaliteit een van die munisipaliteite is wat die meeste geld aan die armste van armes spandeer, naamlik bykans 70% van die begroting.

Die Speaker bedank die Uitvoerende Burgemeester en gee geleentheid vir repliek op die begrotingsrede.

Rdl F S Humphreys, namens die ANC, spreek haar teleurstelling uit dat nie een van die aangeleenthede wat tydens die 90-dae begroting deur die ANC voorgelê was, aangespreek is nie. Die aangeleenthede sluit in, onder andere, dat straatname gekoppel word aan die strate wat opgradeer staan te word. Verder noem rdl Humphreys dat die Kapitaalbegroting baie vaag is t.o.v. sportprojekte wat deur die 15% MIG-toekenning befonds gaan word en dat die ANC nie 'n begroting wat onvolledig en vaag is kan goedkeur nie.

Rdl F S Humphreys noem verder dat die maandelikse heffing van R50,00 om vir die daaropvolgende maand se deernissubsidie te kwalifiseer, baie onbillik teenoor die arm mense is. Die heffing gaan verder 'n groter skuldlas vir die munisipaliteit meebring. Rdl Humphreys teken beswaar aan teenoor die tarief vir tydelike toilette wat buitensporig hoog is en onbekostigbaar vir die arm mense is.

Rdl M Rangasamy noem dat Swartland Munisipaliteit daarin kon slaag om 'n uitstekende begroting te midde van baie ongunstige ekonomiese toestande op te stel. Rdl Rangasamy beklemtoon dat die fokus van die begroting 'pro-poor' is en dat bykans 70% van die begroting gespandeer sal word aan die ontwikkeling van arm gemeenskappe.

Die aangeleentheid word deur die Speaker tot stemming gebring, en word beslis (in die afwesigheid van drie raadslede) met dertien (DA) raadslede, een (COPE) raadslid en een (TPICO) raadslid ten gunste daarvan, en vyf (ANC) raadslede daarteen.

BESLUIT

(op voorstel van rdh T van Essen, gesekondeer deur rdl M Rangasamy)

A: ADMINISTRATIEWE KOMMENTAAR OP DIE KOMMENTAAR WAT ONTVANG IS TEN AANSIEN VAN DIE 2015/2016 GOP EN BEGROTING

(1) TEN AANSIEN VAN YZERFONTEIN INWONERSVERENIGING SE SKRYWE GEDATEER 16 MAART 2015 EN 28 MEI 2015

1. Formaat van Begroting

Dat kennis geneem word dat die versoek van YIV t.o.v. die insluiting van koste van verkope en depresiasie in tabelle wat tans slegs netto surplus of tekorte weergee aangaande die basiese dienste en dat dit reeds in die A-skedule asook begrotingsverslag geakkommodeer word.

2. Inligtingsvergadering

(i) Dat kennis geneem word van die versoek, en dat die kapitaalbesteding wel per dorp aangetoon kan word, maar nie die bedryfsbesteding nie. Lg. sal wel later deur SCOA (Standard Chart of Accounts) aangespreek word;

3.2(A)(1)/...

- (ii) Dat verder kennis geneem word van die versoek vir langer vraetyd tydens die inligtingsvergadering en sal gepoog word om dit te akkommodeer.

3.1 Eiendomsbelasting

- (i) Dat daar kennis geneem word van die besorgdheid van die YIV aangaande geringe kapitaalbesteding in Yzerfontein, maar dat dit as 'n gegewe beskou word dat belastingbetalers die minder bevoorregtes moet kruissubsidieer met die voorsiening van basiese dienste as 'n basis vir die prioritisering van kapitaalprojekte;
- (ii) Dat daar verder kennis geneem word dat kundiges vanuit die eiendomsmark betrek word, ten einde die korrektheid van eiendomme soos vervat in die Algemene Waardasie 'n mening oor uit te spreek;
- (iii) Dat die korting van R100 000 op alle eiendomme nie geïmplementeer kan word nie, aangesien die Raad **steeds dieselfde** inkomste uit eiendomsbelasting moet verkry, en die las net na 'n volgende kategorie verskuif word, wat reeds belas word met die inkrementele glyskale soos van toepassing op water en elektrisiteit. Dat daar verder kennis geneem word, dat die Direkteur: Finansiële dienste die finansiële implikasie met verwysing na die R100 000 korting aan die YIV sal voorsien;
- (iv) Dat die Raad, weens finansiële beperkings, volstaan met die korting van R200 000 aan pensioenarisse en dat geen ander toegewing oorweeg word nie;
- (v) Dat daar kennis geneem word van die vergelyking met die eiendomsbelastingstarief van Mosselbaai Munisipaliteit, maar indien die eiendomsbelastingstarief verminder word, sal ander dienstetariewe moet verhoog om dieselfde inkomste te genereer en word daar dus volstaan met die voorgestelde eiendomsbelastingstariewe van toepassing op die onderskeie kategorieë.

3.2 Watertarief

- (i) Dat kennis geneem word van die versoek van die YIV om 'n basiese tarief op alle eiendomme te hef, en nie slegs op onbeboude erwe nie, aangesien lg. as onregverdig beskou word. Dit is egter die uitgangspunt dat eienaars deur die beskikbaarheidsgelde aangemoedig moet word om erwe te ontwikkel sodat die Raad die volle heffings op die eiendom kan bekom;
- (ii) Dat daar verder kennis geneem word dat daar met ingang van 1 Julie 2015 begin sal word om die 10kl gratis water aan deernishoudings jaarliks te verminder met 1kl tot die perk van 6kl en die 6kl gratis water aan residensiële huishoudings jaarliks met 1kl te verminder tot op 0kl ten einde die tekort op die waterdiens aan te spreek.

3.3 Vullisverwydering

Dat daar volstaan word met die kommentaar elders in die verslag.

3.4 Riolering

- (i) Dat kennis geneem word van die versoek van die YIV om 'n basiese tarief op alle eiendomme te hef, met 'n bykomende tarief vir diensgebruikers, ongeag hoe die munisipaliteit riool vervoer. Verder, dat daar kennis geneem word dat Overstrand se tarief as basis voorgestel word waar daar geen onderskeid getref word tussen spoel- en suigtenkriole nie;
- (ii) Dat daar nie 'n tarief vir die sypelrioolstelsel vir die 2015/16 finansiële jaar oorweeg word nie;
- (iii) Dat 'n kosteverhalende tarief gehef sal word op alle erwe waar 'n riooldiens beskikbaar is;
- (iv) Dat 'n toegewing gemaak sal word vir die 3de riooluisgompomping teen geen koste waar die riooluisgompomping oor paasnaweek of gedurende skoolvakansies (skoolvakansies soos van toepassing in die RSA), aangevra word. Waar 'n 4de riooluisgompomping in dieselfde maand versoek word, sal sodanige riooluisgompomping teen werklike koste gehef word i.t.v. die Raad se tariewebeleid.
- (v) Dat kennis geneem word dat indien enige riooluisgompomping, ongeag die toegewing, na gewone kantooreure versoek word, 'n addisionele toeslag gehef sal word i.t.v. van die Raad se tariewebeleid;

3.2(A)(1)/...

- (vi) Dat verder kennis geneem word dat die Departement: Siviele Ingenieursdienste opdrag gegee is om die gemeenskaplike tenk se nie-heffings te ondersoek, welke handeling ook as n prestasie indikator in die presasiebestuursteseel ingesluit moet word.

3.5 Tariewe: Algemeen

Dat daar kennis geneem word van die teenstrydigheid i.t.v. die toepassing van die Beleid teenoor wat in die praktyk geskied met verwysing daarna deur YIV dat verbruikers vir 'n diens moet betaal in ooreenstemming met die gebruik van die diens, en sal die munisipaliteit die bewoording van die artikel 2(c) hersien – verwys Tariewebeleid elders in die sakelys.

4. **Kapitaal- en bedryfsbesteding**

4.1 Verkeer en parkering by Spar

Dat daar kennis geneem word van die volledige kommentaar in die verslag en dat daar 'n bedrag van R2,500,000 in die 2015/16 finansiële jaar begroot is vir die projek: *Yzerfontein, Streets, Parking Area & Pavements (Buitekant Street/HP215)*.

4.2 Plavei of teer van sypaadjies / ook voor Beaches Restaurant

Dat daar kennis geneem word dat die afskaling van die projek m.b.t. die opgradering van die interseksie by SPAR 'n geleentheid bied om oorweging aan die sypaadjie-projek te gee, maar sal dit afhang of daar enige fondse beskikbaar is na die konstruksies van die nuwe parkeerarea by SPAR, sowel as die toegangspad na mnr Frik Weyers.

4.3 Rehabilitasie van die plankiespad in Pearl Bay

- (i) Dat daar kennis geneem word van hierdie behoefte, en sal daar eers 'n kosteberaming gedoen moet word. Daarna sal bepaal moet word of daar fondse in die bedryfsbegroting vir hierdie tipe werk beskikbaar is;
- (ii) Dat – op versoek van die Uitvoerende Burgemeester – daar vasgestel word watter provinsiale departement die plankiespad goedgekeur of opgerig het, aangesien die betrokke departement dan ook verantwoordelik gehou moet word vir die opgradering daarvan, of andersyds voorwaardes neergelê het vir die instandhouding daarvan.

4.4 Teer van Volstruislaan

Dat daar gedurende die 2015/16 begroting, afhangende van die kostes van die nuwe parkeerarea by Spar, oorweging daaraan verleen word om Volstruislaan se beplanning te doen. Dit is egter 'n kapitaalprojek wat moet meeding met ander basiese dienste.

4.5 Parkering, erf 495 as moontlikheid

Dat daar volstaan word met die kommentaar elders in die verslag.

4.6 Openbare toilette, mobiele toilette het sake verbeter, maar 'n permanente oplossing is nodig – veral by Pearl Bay

- (i) Dat kennis geneem word van die kommentaar en hoë kostes t.o.v. die oprigting van permanente toilette in die verslag;
- (ii) Dat daar verder kennis geneem word van die kommentaar t.o.v. die sukses met die gebruik van tydelike toilette met 'n handewasbak, vloeibare seep en toiletpan gedurende die 2014/15 feesseisoen en dat daar voortaan van tydelike toilette gebruik gemaak sal word.

5. Depresiasie

Dat daar volstaan word met die kommentaar elders in die verslag.

6. Salarisse

Dat daar volstaan word met die kommentaar elders in die verslag.

- (2) ANC Conniff January tak/...

3.2/...

(2) ANC CONNIFF JANUARY TAK, RIEBEEK-WES – MEMORANDUM ONTVANG GEDATEER 28 APRIL 2015**1. Behuising**

Dat daar kennis geneem word van die kommentaar elders in die verslag, en dat die gedeelte grond nie die kapasiteit het om meer huise te vestig nie. Verder is die befondsing wat jaarliks ontvang word nie voldoende om meer huise in Riebeek-Wes, sowel as in ander dorpe te bou nie.

2. Ontspanningsgeriewe

(i) Dat die ophef van die moratorium op die gebruik van die Riebeek-Wes Stadsaal nie op hierdie stadium oorweeg word nie, vir die redes soos voorgehou in die kommentaar elders in die verslag;

(ii) Dat daar kennis geneem word dat die bou van 'n saal by die rugbyvelde tans ondersoek word as 'n alternatief, en dat daar gepoog sal word om eksterne befondsing/borgskappe vir hierdie doel te bekom.

3. Rekreasiesentrum

(i) Dat daar kennis geneem word dat erf 106, Riebeek-Wes die eiendom van die Departement van Openbare Werke is en dat die behoefte van die Riebeek-Wes gemeenskap aan die betrokke departement gekommunikeer sal word.

4. Sportgronde

(i) Dat daar volstaan word met die kommentaar elders in die verslag;

(ii) Dat daar verder kennis geneem word dat dit reeds 'n prioriteit op die Areaplan van Wyk 3 is.

5. Opgradering van strate

Dat kennis geneem word van die kommentaar elders in die verslag en dat die opgradering van slegs Appollis- en Adamstraat in die 2015/2016 finansiële jaar sal geskied.

6. Begraafplaas

(i) Dat daar kennis geneem word dat daar tydens 'n vergadering met die Begravnisondernemingsforum op 4 Mei 2015 ooreengekom is dat daar van tydelike toilette tydens begrafnisse gebruik gemaak sal word en dat 'n tarief vir hierdie doeleindes vasgestel sal word;

(ii) Dat daar kennis geneem word dat die Munisipaliteit tans in proses is om sy Meesterplan t.o.v. begraafplase te hersien en dat die inligting aan die wyksraadslede beskikbaar gestel sal word.

(3) GEMEENSKAPSKOMITEE, RIEBEEK KASTEEL – SKRYWE GEDATEER 28 APRIL 2014**1. Gemeenskapsaal in Esterhof**

(i) Dat daar volstaan word met die kommentaar elders in die verslag;

(ii) Dat daar kennis geneem word dat hierdie projek as die belangrikste prioriteit in die Areaplan van Wyk 12 opgeneem is, maar jaarliks moet meeding met ander diensleweringprioriteite.

2. Biblioteek in Esterhof

Dat kennis geneem en daar volstaan word met die kommentaar elders in die verslag.

3. Huise

Dat daar kennis geneem word van die kommentaar elders in die verslag, en dat die behoefte na die Areaplan van Wyk 12 verwys word vir oorweging.

4. Opgradering van paaie

Dat daar kennis geneem word van die behoefte, maar dat daar geen opgradering van strate in Riebeek Kasteel vir die 2015/16 finansiële jaar beplan word nie.

5. Opgradering van sportgeriewe

Dat daar volstaan word met die kommentaar elders in die verslag.

3.2/...

B: GOEDKEURING VAN DIE AANPASSING OP DIE 2014/2015 AANSUIWERINGS-BEGROTING

(a) Dat kennis geneem word dat die begrote inkomste vermeerder het met bykomende toekennings ontvang, naamlik:

- R6 000 000 vanaf Departement van Energie
- R204 528 vanaf Departement van Menslike Nedersettings vir Rampbestuur

(b) Dat die Raad kennis neem van die impak van voormelde op die -

Bedryfsbegroting

Die begrote bedryfsuitgawes het verhoog met die R 204 528 vir Rampbestuur waarvan die befondsing ontvang is en die begrote bedryfsinkomstes verhoog dienoooreenkomstig met R6 204 528.

Kapitaalbegroting

Die begrote kapitaaluitgawes het verhoog met die R 6 000 000 wat ontvang is vanaf Departement van Energie.

C: GOEDKEURING VAN DIE MEERJARIGE KAPITAAL EN BEDRYFSBEGROTINGS VIR 2015/2016; 2016/2017 EN 2017/2018

(a) Dat die meerjarige Kapitaal- en Bedryfsbegroting goedgekeur word, **onderskeidelik ten bedrae van:**

		<u>Histories:</u>	<u>Tans:</u>
(1)	<u>Kapitaalbegroting</u>	: 2014/2015	R 81 073 971
	Aansuiwerings Kapitaalbegroting 1	: 2014/2015	R
	Aansuiwerings Kapitaalbegroting 2	: 2014/2015	R 107 495 708
	90 Dae Konsep	: 2015/2016	R 113 495 708
	30 Dae Finaal	: 2015/2016	R 93 325 408
		: 2016/2017	R 92 885 408
		: 2017/2018	R 93 451 119
		: 2017/2018	R 91 633 472
(2)	<u>Bedryfsbegroting</u>	:	
	<u>Inkomste</u>	: 2014/2015	R 477 648 231
	Aansuiwerings Inkomstebegroting 1	: 2014/2015	R
	Aansuiwerings Inkomstebegroting 2	: 2014/2015	R 543 239 243
	90 Dae Konsep	: 2015/2016	R 549 443 771
	30 Dae Finaal	: 2015/2016	R 565 422 353
		: 2016/2017	R 564 444 651
		: 2017/2018	R 607 896 882
		: 2017/2018	R 664 858 051
	<u>Uitgawe</u>	: 2014/2015	R 508 577 747
	Aansuiwerings Uitgawebegroting 1	: 2014/2015	R
	Aansuiwerings Uitgawebegroting 2	: 2014/2015	R 558 781 947
	90 Dae Konsep	: 2015/2016	R 558 986 475
	30 Dae Finaal	: 2015/2016	R 573 391 198
		: 2016/2017	R 579 331 647
		: 2017/2018	R 619 940 026
		: 2017/2018	R 667 492 911
	<u>Surplus/Tekort</u>	: 2014/2015	- R 30 929 516
	Aansuiweringsbegroting 1	: 2014/2015	R
	Aansuiweringsbegroting 2	: 2014/2015	R
	90 Dae Konsep	: 2015/2016	R
	30 Dae Finaal	: 2015/2016	-R 7 968 844
		: 2016/2017	R
		: 2017/2018	R
		: 2017/2018	-R 15 542 704
		: 2017/2018	-R 9 542 704
		: 2017/2018	-R 14 886 996
		: 2017/2018	-R 12 043 144
		: 2017/2018	-R 2 634 860

(b) Dat kennis geneem word van die aanpassings wat plaasgevind het tussen die 90- en 30dae begroting soos volledig uiteengesit word in **Aanhangsel J**;

3.2(C)/...

- (c) Dat daar volstaan word met die voorgestelde elektrisiteitstariewe wat tydens 26 Maart 2015 aan die Raad voorgelê was, in afwagting op die finale goedkeuring deur NERSA en die afkondiging van die moontlike bykomende verhoging op die reeds goedgekeurde 12.20% en heffing van R0.02/kWh deur die Nasionale Minister van Finansies na afloop van 15 Mei 2015;
- (d) Dat die Raad spesifiek let op die wysigings in die riooltarief, naamlik –
- dat daar vanaf 2015/16 beskikbaarheidsfooie op alle erwe gehef word, ook dié wat voorheen slegs vir rioolsuigpompings betaal het, uitgesluit sypelriool;
  - dat daar 'n dringende ondersoek gedoen word na sypelriole, veral in Yzerfontein, asook waar erwe gekoppel is aan 'n gemeenskaplike riooltenk. Tans lewer hierdie erwe geen bydrae tot die inkomste t.o.v. riooldienste nie, en dat die opdrag as 'n KPI aan die Direkteur: Siviele Ingenieursdienste opgedra word;
- (e) Dat die Raad kennis neem van die bepaling van 'n tarief vir die beskikbaarstelling van tydelike toilette by begrafnisse, naamlik:
- (i) x2 toilette/naweek = R1 675,00 (BTW uitgesluit); x4 toilette/naweek = R3 100,00 (BTW uitgesluit); x6 toilette/naweek = R4 225,00 (BTW uitgesluit); x8 toilette/naweek = R5 350,00 (BTW uitgesluit); x10 toilette/naweek = R6 725,00 (BTW uitgesluit);
- (f) Dat daar – op versoek van die Uitvoerende Burgemeester – met verwysing na die hoë koste om tydelike toilette in te huur, 'n kosteberaming gedoen word om tydelike toilette self aan te koop en 'n tarief vir die gebruik daarvan te bepaal, welke tarief as 'n nuwe tarief beskou sal word wat die voorgeskrewe proses moet volg;
- (g) Dat daar – op versoek van die Uitvoerende Burgemeester – ondersoek ingestel word om reeds in die 2015/2016 finansiële jaar by alle begraafplase in die munisipale area water beskikbaar te stel;
- (h) Dat die Raad kennis neem dat die gemiddelde verhoging op huishoudings vir die 2015/2016 finansiële jaar tussen 9% en 10% sal beloop;
- (i) Dat goedkeuring van die begroting geskied, met inbegrip van die volgende begrotingsverwante beleide –
- (i) Belastings;
- (ii) Tariewe;
- (iii) Projeksies van kontantvloei (nou deel van Begrotingsformate);
- (iv) Begrotingsverwante beleidsdokumente, met verwysing na Aanhangsel D, naamlik:
- Kredietbeheer- en Skuldinvorderingsbeleid (onveranderd);
  - Tariefbeleid (gewysig as deel van begrotingsproses; die verordening word elders in die sakelys hanteer);
  - Eiendomsbelastingsbeleid (gewysig as deel van begrotingsproses; die verordening word elders in die sakelys hanteer);
  - Voorsieningskanaalbestuursbeleid (gewysig);
  - Virementbeleid (gewysig);
  - Kontantbestuur- en Beleggingsbeleid (onveranderd);
  - Nuwe beleide: Befondsing en Reserwe-, Skuld en Lening- en Langtermyn Finansiële Beplanningsbeleid – word in die sakelys van die gewone raadsvergadering hanteer;
- (j) Dat kennis geneem word dat die Bedryfsbegroting nie syfers insluit in terme van vaste- en werklike kapitaalbydraes en verkope van grond nie, ten einde die Direkteur: Finansiële Dienste in staat te stel om die tariewe met betrekking tot diensterekening te bereken;
- (k) Dat kennis geneem word van die salarisverhogings soos opgeneem in die begroting, naamlik –
- ten aansien van die Munisipale Bestuurder en artikel 56-aanstellings, gebaseer op 'n markverwante verhoging wat jaarliks deur 'n professionele konsultant, Work Dynamics (*PE Corporate Services*) bepaal word. Die uitslag wissel tussen 7% - 7.27% met 'n gemiddelde van 7.16%;

3.2(C)(k)/...

- ten aansien van raadslede is daar voorsiening gemaak vir 'n 6% verhoging; en
  - ten aansien van werknemers 'n algemene verhoging van 7%;
- (l) Dat die Raad kennis neem dat die toewysing van betaling op diensterekening onveranderd bly, nl. dat oudste skuld eerste vereffen word volgens die reeds goedgekeurde volgorde van rente, eiendomsbelasting, dienste en diverse heffings;
- (m) Verder, dat die Raad goedkeuring verleen dat waar die laaste betaaldag van eiendomsbelasting en diensterekening op 'n Saterdag, Sondag of Publieke vakansiedag val, alle betalings eers in berekening gebring word voordat die renteheffing vir laat betaling van die diensterekening gemaak word;
- (n) Dat daar **met groot kommer** kennis geneem word van die tekorte in die bedryfsbegroting, asook van die volgende kommerwekkende faktore met verwysing na die ingeslote kontantvloeistaat vir die huidige sowel as die daaropvolgende vier finansiële jare:
- die risikofaktor vir kontantdekking vir bedryfsuitgawes wat in jaar 4 en jaar 5 laer daal as die norm wat tussen 4 en 2 behoort te wees;
  - die verwagte bedryfstekorte vir 2015/16, 2016/17 en 2017/18 wat onderskeidelik - R 14 886 996, - R 12 043 144 en - R 2 634 860 sal beloop;
- (o) Dat die Raad kennis neem dat 'n volledige Langtermyn Finansiële Plan wat strategieë sal bevat, tydens die November 2015 raadsvergadering voorgelê sal word met die oog op die opstel van die nuwe vierde generasie GOP (2017 - 2022);
- (p) Dat die Direkteur: Finansiële Dienste voldoen aan die vereistes van die begrotings-dokumentasie ten opsigte van verslagdoening aan die Provinsiale- en Nasionale Tesourie;
- (q) Dat die meerjarige begroting na die direktoraat Ontwikkelingsdienste verwys word om te evalueer of die kapitaalprojekte wat daarin vervat word enige gelyste aktiwiteit ingevolge NEMA behels ten opsigte waarvan omgewingsmagtigting vereis word.

3.3 AANVAARDING VAN BEGROTINGSVERWANTE VERORDENINGE EN BELEIDE (1/1)

Die Raad het op 26 Maart 2015, sowel die konsep Tariefverordening en Eiendomsbelastingverordening in beginsel aanvaar, met dien verstande dat die volgende wysigings aangebring word aan die Eiendomsbelastingbeleid (soos vervat in die skedule tot die Eiendomsbelastingverordening):

- (i) **Paragraaf 6(3):** "Die differensiële tariewe wat tans van toepassing is op geografiese gebiede soos bedoel in paragraaf 4(p) sal egter uitgefasseer word oor 'n maksimum tydperk van 7 jaar (~~van 5 jaar~~) vanaf 1 Julie 2015."
- (ii) **Paragraaf 8(6)(e)(iv):** "die eienaar moet 60 jaar of ouer wees ~~in die geval van 'n vrou en 65 jaar of ouer in die geval van 'n man.~~"

Die konsep Kredietbeheer- en Skuldinvorderingsverordening is nie goedgekeur nie, maar het die Raad besluit dat daar volstaan word met die inhoud van die betrokke Verordening soos gepromulgeer in *Provinsiale Koerant 7825* op 11 Julie 2014, sonder enige wysigings daaraan.

Die aangeleentheid word deur die Speaker tot stemming gebring, en word beslis (in die afwesigheid van drie raadslede) met dertien (DA) raadslede, een (COPE) raadslid en een (TPICO) raadslid ten gunste daarvan, en vyf (ANC) raadslede daarteen.

BESLUIT/...

3.3/...

BESLUIT

(op voorstel van rdh T van Essen, gesecondeer deur rdh M S I Goliath)

- (a) Dat die volgende verordeninge deur die Raad goedgekeur word, om in werking te tree op datum van afkondiging in die Provinsiale Koerant:
- Verordening insake Eiendomsbelasting
  - Tarieweverordening
- (b) Dat kennis geneem word dat die Kredietbeheer- en Skuldinvorderingsverordening nie gewysig is nie, en dus van krag bly soos afgekondig in Provinsiale Koerant 7825 van 11 Julie 2014.

**GETEKEN:
SPEAKER**